

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 1.Pf.20.081/2023/6.

A felperes: felperes, felperes címe

A felperes képviselője: dr. Csapó Dávid Balázs ügyvéd, ügyvéd címe

Az alperes: I.r. alperes, I.r. alperes címe., I. rendű,

II.r. alperes, II.r. alperes címe, II. rendű

Az alperes képviselője: Nagy János Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 65.P.22.071/2022/15.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet megváltoztatja és a keresetet teljesen elutasítja.

Mellőzi a II. rendű alperest perköltség és illeték megfizetésére kötelező, továbbá azon rendelkezést, amely szerint az egyéb költségeiket a felek maguk viselik.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak 36.000 (harminchatezer) forint kereseti és 96.000 (kilencvenhatezer) forint fellebbezési illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a Győr-Moson-Sopron Megyei Rendőr-főkapitányság Gazdaságvédelmi Osztálya 08000/136/2020. bü. számon – egyéb érdekeltől feljelentése alapján – eljárást folytatott a felperessel, mint gyanúsítottal szemben jelentős értékre, üzletszerűen elkövetett sikkasztás büntettének megalapozott gyanúja miatt.

[2] Az eljárásban a sértett 2021. május 14-én tett tanúvallomása, az általa csatolt okiratok, valamint a felperessel folytatott beszélgetéseinek hanganyaga alapján megállapítást nyert, hogy a felperes 2021 júniusában bizományi értékesítésre vett át két Porsche személygépkocsit 10 millió, illetve 13 millió forint értékben a sértettől. A gépkocsikat a felperes értékesítette, de azok vételárával nem számolt el. Átadott a sértettnek beszámításra tizenhét gépkocsit, azokat azonban továbbértékesítésre újra elvitte, azok vételárával sem számolt el. A gépkocsikat nem vitte vissza, egy részüket ismét más gépjárművekre cserélte. A megállapodásuk alapján összesen 29,5 millió forinttal tartozott a sértettnek.

[3] 2020. szeptember 24-én a sértett hitelezőként, a felperes adósként – ügyvéd által ellenjegyzett – kölcsönszerződést írtak alá 20 millió forint kamatmentes átadásáról. Az okirat szerint a felperes 2020. december 15-ig köteles a kölcsön összegét visszafizetni, ezen

összegen kívül egymással szemben semmilyen további követelést nem támasztanak, a hivatkozott összeg megfizetésével minden egyéb jogügyletüket (gépjármű adás-vétel, ingatlanvásárlás) elszámoltnak és lezártak tekintik. A felek között létrejött ingatlanügylet elszámolásaként az okiratra a sértett feljegyezte a „8,5 millió + autók, vagy pénz” szöveget.

[4] A nyomozó hatóság megállapította, hogy a felperes a bizományosi megbízásának megfelelően eljárva megkísérelte a személygépkocsik értékesítését, azonban szerződések, egyéb dokumentumok nélkül, újabb és újabb gépkocsik átadására került sor közöttük. E folyamatról kizárólag a sértett kézzel írt feljegyzései állnak rendelkezésre, a felek által aláírt kétoldalú megállapodás (a fenti kölcsönszerződés) más ügyletről szól, így a felek közt létrejött jogügyletek nem nyomon követhetők. Nem volt bizonyítható, hogy a gyanúsított károkozási szándékkal ejtette tévedésbe, vagy tartotta tévedésben a feljelentőt, mivel értékesítési szándéka valós volt.

[5] Nem lehetett tisztázni azt sem, hogy milyen értékű személygépkocsi-park cserélt gazdát. A sértettnek az ügyletek miatt keletkezett anyagi vesztesége nem teremti meg a büntetőjogi felelősségre vonás alapját. Ezért a büntetőeljárásban a csalás tényállási elemeinek megvalósulása nem volt bizonyítható. A nyomozó hatóság a sikkasztás törvényi tényállási elemeit sem tartotta megállapíthatónak. Erre tekintettel az eljárást 2022 augusztusában megszüntette.

[6] 2022. július 9-én a metropol.hu internetes oldalon „Megszólalt felperes egyik áldozata: hatéves kisfia életét tette tönkre az énekes” címmel cikk jelent meg. Az írás bevezetője közölte, hogy „...a vád szerint több, mint 320 millió forinttal károsította meg azokat az embereket felperes, akik megbíztak benne. egyéb érdekelt1 nem „csak” 40 milliót bukott, de elvesztette azt az ingatlant, ahová a most hatéves fia született.”. Az írás riportszerűen idézte egyéb érdekelt1 nyilatkozatát. A férfi úgy nyilatkozta, hogy az énekes 40 millió forinttal megrövidítette és közölte, hogy „ha nem hozzák össze őt felperessel, akkor most ő és családja 40 millióval lennének beljebb és nagyobb biztonságban tudhatná a kisfia jövőjét, mint most”. Elmondása szerint „Alaposan átrendezte az életünket...El kellett adnom a luxus telephelyemet. Azt az ingatlant, ahová a kisfiam született és ahol az első éveit töltötte”. Ezután arról számolt be, hogy a kisfia milyen fájdalmat érez az ingatlan, egykori lakhelyük elvesztése, eladása miatt. A riportban idézett megszólalása szerint ő is kellett ahhoz, hogy a felperes őt átverhesse, „de azt, hogy a fiát is átvágta, soha nem bocsátja meg”.

[7] Az I. rendű alperes a felperes helyreigazítási kérelmének nem tett eleget.

[8] A felperes keresetében az I. rendű alperest arra kérte kötelezni, hogy tegyen közzé helyreigazító közleményt a metropol.hu internetes hírportálon önálló hírként. A közzétételt legalább 24 órán keresztül a portál főoldalán, az eredeti cikkel azonos helyen és betűszedéssel, az eredeti címről elérhetően kérte, azzal egyidejűleg az eredeti cikk címe alatt, a cikk elérhetőségéig, de legalább 60 napig, alábbi szöveggel.

[9] „A 2022. július 9-én »Megszólalt felperes egyik áldozata: hatéves kisfia életét tette tönkre az énekes« címmel közzétett cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy egyéb érdekelt1 felperes áldozata, valamint, hogy felperes tönkretette egyéb érdekelt1 hatéves kisfiának életét. Valótlanul állítottuk továbbá, hogy egyéb érdekelt1 felperes miatt 40 millió forintot bukott, valamint, hogy felperes miatt elvesztette az ingatlant. A valóság ezzel szemben az, hogy a büntetőeljárás eredményeképpen megállapítást nyert, hogy felperes sem egyéb érdekelt1, sem egyetlen hozzátartozója sérelmére sem követett el bűncselekményt.”

[10] A II. rendű alperessel szembeni keresete a perköltségben marasztalásra irányult.

[11] Előadása szerint a cikk sérelmezett állításai valótlanok. A két Porsche-vel kapcsolatos jogügylet nem közte és egyéb érdekelt1 között jött létre. Előadása szerint túlárazott autókat vettek „papíron” figyelembe, nem számoltak el, a 20 millió forintos

kölcsöntartozásról készült okiratba pedig nem a tényleges tartozás összegét foglalták. egyéb érdekeltl jelentősen túlárazott értéken fogadta el a gépjárművek értékét; a büntetőeljárásban kárát először 29.5 millió forintban, majd 30 millió forintban jelölte meg, ehhez képest a cikkben már 40 millió forintról nyilatkozott.

[12] A folyamatos autócserék és kölcsönös beszámítások miatt nyomkövethetlenné vált az üzleti kapcsolatuk. Az ellentmondásokra figyelemmel a nyomozó hatóság az eljárást megszüntette, ebből következik, hogy nem követett el sem egyéb érdekeltl, sem hozzátartozói sérelmére bűncselekményt. Erről az I. rendű alperesnek a kellő gondosság tanúsítása mellett tudnia kellett volna.

[13] A sajtószerv a mástól átvett tartalomért, a mástól származó információk közzétételéért is felelős.

[14] Az alperesek a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását indítványozták. Előadásuk szerint a kifogásolt közlések valósak, illetve való tényből levont következtetések, amelyet egyéb érdekeltl előadása alátámaszt. A valóság közzétételének a kért tartalommal nincs helye, mert az írás nem állítja, hogy a felperes bűncselekményt követett el.

[15] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követően 5 napon belül a metropol.hu 2022. július 9.-i számában „Megszólalt felperes egyik áldozata...” címmel megjelent cikk miatt a portálon 24 órán keresztül önálló hírként a főoldalon „Helyreigazítás a 2022. július 9.-i, „Megszólalt felperes egyik áldozata...” szövegezéssel és egy linkkel elérhetővé téve elérhetőségi helyén a cím alatt és a lead felett míg a cikk elérhető, de minimum 30 napig – az eredeti cikk megjelenésével azonos méretű szövegben – adja ki az alábbi közleményt, továbbá a metropol.hu kezdő oldalán utaljon a helyreigazításra:

[16] „Helyreigazítás: Lapunk 2022. július 9-i számában »Megszólalt felperes egyik áldozata...« címmel megjelent cikkében valótlanul állítottuk, hogy a cikkben nyilatkozó egyéb érdekeltl felperes miatt elvesztette az ingatlanát. A cikkben utalt büntető eljárásban megállapítást nyert, hogy felperes sem egyéb érdekeltl, sem egyetlen hozzátartozója sérelmére sem követett el bűncselekményt”.

[17] Ezt meghaladóan a keresetet elutasította és kötelezte a felperest és a II. rendű alperest, hogy személyenként fizessenek meg 18.000 forint eljárási illetéket az államnak. Megállapította, hogy egyéb költségeiket a felek maguk viselik.

[18] Ítéletének indokolásában az alkalmazott jogszabályok körében idézte a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 4. § (3) bekezdését, 10. §-át, a 12. § (1) bekezdését, 13. §-át, a 14. § (1) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 497. § (3) és (4) bekezdését.

[19] Abból indult ki, hogy a cikk megjelenésekor a büntetőeljárás még folyamatban volt, a nyomozást megszüntető határozat tehát még nem állt rendelkezésre. Az írás a sértett beszámolóján alapult, az általa állított károkozást mutatta be. A cikk nem a büntetőeljárásról tudósított, de a riportalany többször utalt arra, hogy a felperes előzetes letartóztatását töltötte, őrizetben van, tehát büntetőeljárás alanya. Az I. rendű alperes az ügy aktuális állásának megfelelően tájékoztatta az olvasókat a feljelentésben foglaltakról, a sértett által elmondottakról, így a valóság bizonyításának kötelezettsége nem terhelte a sajtószervet.

[20] A Fővárosi Törvényszéken egyéb érdekeltl tanúvallomását a per anyagává téve úgy foglalt állást, hogy az az állítás, miszerint egyéb érdekeltl a felperes áldozata (első sérelmezett közlés), a büntetőeljárásban hozott határozatban is szereplő vagyoni károsodásról alkotott értékítélet. A kijelentés nem szorul bizonyításra, a sértett tanú véleménye alapjául

szolgáló tények „igazolása” esetén az értékelés „valóságtartalma” sajtó-helyreigazítás keretében nem vizsgálható. A jogerős határozatban szerepel, hogy a felperes kárt okozott egyéb érdekeltnek, több millió forinttal adósa maradt.

[21] Azt a kijelentést, hogy egyéb érdekelt a felperes miatt 40 millió forintot „bukott” (második sérelmezett közlés), az elsőfokú bíróságösszepszerűségében pontatlan állításnak tekintette. A közlés ugyanakkor egy bulvárlapban, és nem rendőrségi, ügyészi, bírósági szaklapban jelent meg, a nagyságrendi eltérés a tényleges 29,5 millió forint és a cikkben megjelent 40 millió forint között nem nagy, ezek az összegek a cselekmény büntetőjogi minősítésénél is azonos megítélés alá esnek. Azösszepszerűségben megjelenő túlzás a felperes megítélése szempontjából lényegtelen, azt pedig, hogy a felperes egyéb érdekelttel szemben többmilliós tartozást halmozott fel, a nyomozó hatóság határozata is tartalmazza. Erre tekintettel helyreigazítást e közlés vonatkozásában sem rendelt el.

[22] Az elsőfokú bíróság azt a kijelentést, mely szerint egyéb érdekelt a felperes miatt vesztette el ingatlanát (harmadik sérelmezett közlés), valótlan tényállításnak minősítette. A cikk nem részletezi az ingatlanértékesítés körülményeit. Az ingatlan áron aluli eladása nem feleltethető meg az ingatlan „elvesztésének”. Nem bizonyított tény, hogy egyéb érdekelt anyagi helyzete megroppant és ezért az ingatlana áron aluli értékesítésére kényszerült, valamint az sem, hogy az előbbi események a felperes miatt következtek be. Ezért az elsőfokú bíróság az I. rendű alperest e tekintetben helyreigazítás közzétételére kötelezte.

[23] A valóság közlését azért rendelte el, mert a cikk megjelenésekor még nem volt tudható, hogy a felperessel szemben sor kerül-e vádemelésre, a nyomozást megszüntető határozatot a hatóság később hozta meg. Az I. rendű alperes a felperest büntetőeljárás hatálya alatt álló személyként jelenítette meg, így a felperes alappal tart igényt arra, hogy az olvasók értesüljenek róla: büntetőjogi felelőssége megállapítására nem került sor.

[24] A perköltség viseléséről a Pp. 83. § (1) és (2) bekezdései, valamint 499. §-a alapján rendelkezett, a pernyertesség, pervesztesség arányát az ügy körülményeinek értékelésével azonos mértékűnek ítélve.

[25] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes, valamint az I. és II. rendű alperesek fellebbeztek.

[26] A felperes jogorvoslati kérelmében elsődlegesen az elsőfokú ítélet első és második keresetet elutasító rendelkezésének – a keresetek szerinti tartalommal történő – megváltoztatását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Kérte a II. rendű alperes perköltségben marasztalását is.

[27] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (1) bekezdésére, valamint a (3) bekezdés *a*), *c*) és *d*) pontjára alapította.

[28] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete sérti az anyagi és eljárásjogi szabályokat. Az elsőfokú bíróság tévesen értékelte a bizonyítékokat és nem volt tekintettel az irányadó bírói gyakorlatra sem. Az elsőfokú ítélet a [1]-[3], [6], [25]-[27] és [30] bekezdéseiben okszerűtlen és iratellenes, valótlan ténymegállapításokat, illetve téves következtetéseket tartalmaz.

[29] Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy 29,5 millió forint tartozása áll fenn egyéb érdekelttel szemben. egyéb érdekelt a tanúvallomásaiban előadta, hogy tőle sosem vett át pénzt. Követelése ingatlanának eladásából származik, amelyhez a felperesnek semmi köze, és a kölcsönszerződés is egy fiktív ügyletet kívánt leplezni.

[30] Az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásának [2] bekezdésében iratellenesen állapította meg, hogy a büntetőeljárás 2022 augusztusában ért véget. A büntetőeljárást ugyanis a hatóság 2022. május 19-én, 52 nappal a valótlan állításokat tartalmazó cikk megjelenése előtt szüntette meg. Ezt a tényt támasztja alá a 08000/136/2020. bü. számú megszüntető végzés időbélyegzője is. Az írás nyilvánosságra hozatalakor egyéb érdekeltnek legalábbis tudnia kellett, hogy a büntetőeljárást a felperes büntetőjogi felelősségre vonása nélkül megszüntették. Az alpereseknek pedig ezt a körülményt a tőlük elvárható gondosság tanúsítása esetén ismerniük kellett volna. Az információkat nem ellenőrizték, illetve az állításokkal kapcsolatban őt sem keresték meg.

[31] Az indokolás [3] bekezdésében is iratellenes megállapításként szerepel, hogy a cikk megjelenésekor a büntetőeljárás folyamatban volt. Erre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság PK 14. számú állásfoglalásában foglaltak figyelembevételére – az elsőfokú ítélet indokolásának [25]-[27] és [30] bekezdésében írtakkal ellentétben – fel sem merülhetett volna. Az elsőfokú bíróság az ítéletben visszatérően ezzel oldotta fel az alperesek felelősségét {elsőfokú ítélet indokolása [20] és [25] bekezdés}, illetve ezzel mentesítette őket a bizonyítási teher szabálya alól.

[32] Az elsőfokú ítélet indokolásának [6] bekezdésében foglalt okfejtés vélhetően adminisztratív hibából fakadóan tartalmazza azt a téves megállapítást, hogy a jogi képviselő áfával növelten kérte megállapítani az ügyvédi munkadíjban megjelenő perköltséget.

[33] Valamennyi sérelmezett kijelentés valós volta bizonyítható, ezért azok tényállításnak minősülnek. Az alperesek a közlések valóságát egyéb érdekelt tanú előadásával próbálták bizonyítani, azonban a tanú többször önellentmondásba keveredett. Megismételte a cikkben megjelent kijelentéseit, előadását azonban nem bizonyította. A riportalany perben tett – azonos tartalmú – vallomása alapján a közlés nem minősíthető értéktételeként, ez az értelmezés kiüresítené a sajtó-helyreigazítás jogintézményét.

[34] A felperes megítélése szerint a csatolt bizonyítékok kétséget kizáróan bizonyítják, hogy az első és második közlés valótlan tényállítás. A büntetőeljárást bűncselekmény hiányában megszüntették, egyéb érdekelt vele szemben polgári eljárást nem kezdeményezett (65.P.22.071/2022/10. számú jegyzőkönyv 5. oldal 2. bekezdés: „Arra a kérdésre, kezdeményeztem-e polgári pert a tartozás behajtása érdekében, nem áldoznék rá több pénzt...”).

[35] Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg azt is, hogy a felperes kárt okozott egyéb érdekeltnek. Az eljárást megszüntető határozat és egyéb okirati bizonyíték sem tartalmaz ilyen megállapítást.

[36] Az alperesek nem bizonyították, hogy egyéb érdekelt házuk eladására kényszerült és az eladásra a felperessel folytatott üzleti tevékenység eredménye miatt volt szükség.

[37] A nyomozó hatóság az eljárást megszüntető határozatában a egyéb érdekelt vallomásában előadottakat ismételte, a 29,5 millió forintos tartozás vonatkozásában semmilyen tényt nem állapított meg. A felperes idézte a határozat vonatkozó részét, amely szerint a felek közötti „folyamatról kizárólag egyéb érdekelt kézzel írt feljegyzései állnak rendelkezésre. felperes által is aláírt kétoldalú megállapodás más ügyletről szól, így kettejük között létrejött jogügyletek nem egyértelműen nyomunkövethek”.

[38] A perben meghallgatott tanú vallomása egyértelművé tette, hogy a kölcsönmegállapodás fiktív ügylet volt, mely igazából egyéb érdekelt és a perben nem álló harmadik személy közötti ingatlanadásvételre vonatkozott. Az alperesek nem bizonyították, hogy bármilyen összeggel is megkárosította volna egyéb érdekelt, így az I. rendű alperes köteles e valótlan tényállítást is helyreigazítani.

[39] Az alperesek egyéb érdekelt állításainak hitelességéről nem győződtek meg (65.P.22.072/2022/11. számú jegyzőkönyv 3. oldal 4. bekezdés – „Hogy az újságírók kérték-e, erre nemleges nyilatkozatot teszek. Hogy felpereshez elérhetőséget kértek-e tőlem, nem kértek”).

[40] Mindegyik közlés hátrányosan hat a felperes személyének megítélésére.

[41] Az I. és II. rendű alperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének teljes elutasítását, a felperes perköltségben marasztalását kérték.

[42] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés c) és d) pontjaira alapították.

[43] Az I. rendű alperes szerint az elveszített ingatlanra vonatkozó közlés valós ténybeli alapokkal rendelkező értékítélet, amelynek helyreigazítására nem kötelezhető. egyéb érdekelt a tanúvallomásában (ideértve a büntetőeljárás során keletkezett, és a felperes által csatolt jegyzőkönyvet is) nyilatkozott arról, hogy településli lakását 31.9 millió forintért kívánta értékesíteni. Egy perben nem álló harmadik személlyel úgy állapodott meg, hogy a vevő 8,5 millió forintot készpénzben, 23 millió forintot pedig két nagyértékű személygépjármű átruházásával teljesít. A személygépjárművek értékesítésében való közreműködést a felperes vállalta, az alperes azonban a vételárhoz nem jutott hozzá.

[44] A sérelmezett közlések vonatkozásában helyreigazításnak nincs helye, ezért megalapozatlan a valóság bemutatására irányuló közlemény elrendelésére vonatkozó bírói rendelkezés is. Az írás nem közölte, hogy a felperes egyéb érdekelt vagy a hozzátartozói sérelmére bűncselekményt követett el, erre tekintettel pedig az elsőfokú ítéletnek a valóság bemutatására irányuló része akkor is megalapozatlan, amennyiben a sérelmezett közlés vonatkozásában a kereset elutasításának nem lenne helye.

[45] A felperes fellebbezése alaptalan, az alperesek fellebbezése alapos.

[46] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. Felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdése szerint, a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta. A felülbírálat a teljes elsőfokú ítéletre kiterjedt.

[47] A másodfokú bíróság a fellebbezési kérelemben és ellenkérelemben foglaltakra tekintettel megváltoztatta a fellebbezési kérelmek vizsgálatának sorrendjét, mivel azokat a felperes eshetőlegesen terjesztette elő, így az elbírálás kért sorrendje a másodfokú bíróságot nem kötötte. A felperes másodlagos kérelme az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését célozta, fellebbezésében azonban nem jelölt meg olyan lényeges eljárási szabálysértést, amely az ügy érdemére kihatott, és amelynek az orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű, és emiatt szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése.

[48] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla – az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelmekre tekintettel – a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött.

[49] A másodfokú bíróságnak a felülbírálat eredményeként tett megállapítása szerint az elsőfokú ítélet az irányadó anyagi jognak csak részben felel meg, a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól részben eltérő jogi következtetés vonható le. A bizonyítás eredménye részben okszerűtlen, emiatt szükséges a tényállás módosítása is.

[50] A rendelkezésre álló adatok alapján egyértelműen megállapítható tény, hogy bár a 320 milliós sikkasztással és csalással vádolt felperessel szemben a büntetőeljárás folyamatban van, a sikkasztás büntettének megalapozott gyanúja miatt a egyéb érdekelt feljelentése alapján a felperessel szemben folyamatban volt büntetőeljárás megszüntetésére nem 2022 augusztusában (a cikk megjelenése után), hanem 2022 májusában (az írás 2022.

július 9-i megjelenése előtt) került sor. E tekintetben a Fővárosi Ítéltábla módosítja az elsőfokú ítéletben szereplő tényállást.

[51] A jogvita eldöntése szempontjából abból kellett kiindulni, hogy a hír tartalma a közügyek megvitatásához kapcsolódik-e. Az Alkotmánybíróság gyakorlata ugyanis egységes abban, hogy a közéleti közlésekhez fokozottabb alaptörvényi védelem kapcsolódik.

[52] A közéleti viták elsősorban a sajtó, a média útján kapnak kibontakozási lehetőséget. Az aktuális közéleti témában érintett személyek pedig fokozottan kötelesek eltérni mind a közéletben való megjelenésük, szerepvállalásuk nyilvánosságra kerülését, mind az ezzel kapcsolatos véleménynyilvánításokat.

[53] Az Alkotmánybíróság értelmezésében „a közéleti kérdések köre szélesebb a politikai szólásnál, illetve a közhatalmat gyakorló személyek tevékenységének bírálatánál”, illetve „valamennyi közéleti párbeszéd igényt tarthat a közéleti vitákat és a közügyek vitatását megillető alapjogi védelemre” {3145/2018. (V. 7.) AB határozat, Indokolás [32] és [35]}. Az Alkotmánybíróság szerint „a nyilvános közlés minősítése során jellemzően nem a véleménynyilvánítással érintettek személyéből kell kiindulni, hanem azt kell vizsgálni, hogy a közlés közügyek, közéleti kérdések vitatására vonatkozik-e” {3145/2018. (V. 7.) AB határozat, Indokolás [41], 3237/2022. (V. 18.) AB határozat Indokolás [34]}.

[54] Az Alkotmánybíróság a 3237/2022. (V. 18.) AB határozatának [38] bekezdésében – a 3236/2018. (VII. 9.) AB határozatban foglaltakra utalással – azt fejtette ki, hogy „a közügyek vitája alkotmányjogi kategóriájának szerepe az, hogy a közügyekre vonatkozó szólások mindegyike fokozott védelem alá tartozik, és ezáltal korlátozza az általa érintettek személyiségi jogainak védelmét. A személyiségvédelem korlátozottsága tehát nem csupán a hivatásszerűen vagy önként közszereplést vállalók esetében érvényesülő szabály, hiszen a közügyek vitatása adott esetben – a konkrét társadalmi vita erejéig – annál szélesebb személyi kört érinthet {3236/2018. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [29]}.

[55] A felperes énekes előadóművészi tevékenysége folytán közismert személy, így a vele kapcsolatos eseményeket széleskörű érdeklődés övezi. Ebbe az információhalmazba sorolható a felperes személyét, cselekményeit, ezen belül a gépkocsikereskedői tevékenységét érintő hírek köre is. A felperes neve egy jelentős súlyú bűncselekmény miatt megindult büntetőeljárásban merült fel, amelynek során a felperes előzetes letartóztatásba is került. Ezzel összefüggésben a köz érdeklődését az is felkeltheti, hogy a felperes a céges ügyeit hogyan intézte, milyen üzleti kapcsolatokat tartott fenn.

[56] A jelen esetben tehát a felperest a 7/2014. (III. 7.) AB határozat Indokolásának [48]-[50] bekezdéseiben és a 13/2014. (IV. 18.) AB határozat Indokolásának [40] és [48] bekezdéseiben kifejtettek figyelembevételével a közérdeklődésre számot tartó büntető ügygel, illetve a gépkocsikereskedői tevékenységével kapcsolatos kijelentések vonatkozásában fokozottabb tűrési kötelezettség terheli. Személyére a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:44. §-ban említett közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmére vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

[57] Az Alkotmánybíróság értelmezésében a sajtószervek felelőssége fennáll a tudottan valótlan tény állítása miatt és akkor is, ha a sajtószerv azért nem tudott annak valótlanságáról, mert a foglalkozása alapján elvárható körütekintést elmulasztotta. {7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [16][17]}.

[58] Annak a megállapításánál, hogy az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerinti jogsértés megvalósult-e, azzal összefüggésben az alperes köteles-e helyreigazítás közzétételére, a kifogásolt közléseket, kifejezéseket, tényállításokat a társadalmi érintkezésben általánosan elfogadott jelentésük szerint kell figyelembe venni, és valóságos tartalmuknak megfelelően kell értékelni. A sajtó-helyreigazítás társadalmi rendeltetésének helyes értelmezéséből

következően a közvélemény tájékoztatása szempontjából nem jelentős, a helyreigazítást kérő személyiségének megítélése szempontjából pedig közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem értékelhetők a közlemény egyéb részeitől függetlenül. A használt kifejezések és összefüggésük vizsgálatánál, valós tartalmuk szerinti értékelésénél jelentősége lehet a vizsgált kérdéssel kapcsolatban társadalmilag kialakult közfelfogásnak, általános vélekedésnek is. Az előbbi szempontrendszer adott ügyben való alkalmazása alapján az alábbiak állapíthatók meg.

[59] A cikk bevezetőjében a felperessel szemben lévő büntetőeljárásról számol be, kitérve arra, hogy a vád szerint felperes több mint 320 millió forinttal károsította meg a benne bízó embereket.

[60] A cikk ezután a felperes egyik „áldozataként” említett egyéb érdekeltl mutatja be, aki a hírportálnak a felperessel való üzleti kapcsolatáról és annak hátrányos következményeiről beszélt. A sajtóközlemény azt tartalmazza, hogy egyéb érdekeltl 40 millió forintot „bukott”, illetve „elveszítette” azt az ingatlant, ahová a most hatéves fia született.

[61] Az írás nem minősül büntetőeljárásról való tudósításnak. Nem a büntetőeljárás aktuális állásáról számol be, figyelemmel arra is, hogy a egyéb érdekeltl feljelentése alapján – jelentős értékre üzletszerűen elkövetett sikkasztás büntettének megalapozott gyanúja miatt – folytatott eljárást a nyomozó hatóság 2022 májusában megszüntette, míg a cikk 2022. július 9-én jelent meg.

[62] Nem hagyható ugyanakkor figyelmen kívül, hogy egyéb érdekeltl a megszüntető határozattal szemben panaszt terjesztett elő, amely ugyan nem eredményezte az általa indított büntetőeljárás folytatását, a panasz elbírálásának időpontja azonban nem ismert. Jelentősége van annak is, hogy a sajtóközlemény az egyébként folyamatban lévő, közérdeklődésre számot tartó – a felperes előzetes letartóztatásával járó, jelentős vagyoni hátrányt okozó bűncselekmény miatt folyamatban lévő – büntetőeljáráshoz kapcsolódva – annak egyik mellékszálaként számolt be egyéb érdekeltl ügyéről. Ezen belül ismertette, hogy egyéb érdekeltl a felperessel fennállt üzleti kapcsolatát, a felperes személyét hogyan értékeli.

[63] A nyomozó hatóság által a rendelkezésre álló okiratok, egyéb érdekeltl tanúvallomása, illetve a egyéb érdekeltl által átadott hangfelvételek tartalma alapján megállapított tényállás, illetve egyéb érdekeltl tanúvallomása alapján – a felperes által sem vitatottan – megállapítható, hogy a felperes üzleti kapcsolatban állt egyéb érdekeltlvel és közöttük elszámolási vita alakult ki. A felperes egyéb érdekeltltől nagy számú gépkocsit vett át bizományosi értékesítésre, a jogviszonyok nyomozó hatóság számára feltárhatatlan láncolatát létrehozva. Ezek között – fiktívnek állított, de a tartozások rendezésére hivatott – kétoldalú megállapodás (kölesönszerződés) is szerepelt.

[64] Az írás egyéb érdekeltl történetekkel kapcsolatos – való tényeken alapuló – értékelését, következtetéseit tárta az olvasók elé. Bemutatta, hogy egyéb érdekeltl a felperes áldozatának érzi magát, aki az üzleti kapcsolatot, az elszámolási vita lezáratlanságát, követelésének teljesítetlenségét saját megkárosításaként éli meg. Ez a való tényeken alapuló értékítélet – helyességétől függetlenül – sajtó-helyreigazítás alapjául nem szolgálhat. Az első sérelmezett közlés tekintetében tehát a keresetet el kellett utasítani. A Fővárosi Ítéltábla megjegyzi, hogy az elsőként sérelmezett kijelentés második részét (felperes „tönkretette egyéb érdekeltl hatéves kisfiának életét”) az elsőfokú bíróság nem bírálta el. Ennek azonban azért nincs jelentősége, mert az idézett szövegrésről való döntés elmulasztását a fellebbezésben egyik fél sem sérelmezte (kifejezetten nem adta elő és eljárási jogi jogszabálysértésként sem hivatkozott rá, ebből eredően nem is indokolta), így az a felülbírálatnak sem volt tárgya.

[65] A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a második közlés (egyéb érdekelt1 „40 millió forintot bukott”) miatt sincs helye helyreigazításnak. A kijelentés nagyságrendi túlzást tartalmaz, összecszerűségében pontatlan, egyéb érdekelt1 a büntetőeljárásban ugyanis 29,5 millió forint tartozás fennállásáról tett vallomást. Az összeget abból vezette le, hogy településli ingatlanát értékesítette, a vevő pedig a vételárat két nagy értékű gépjárművel és ezt meghaladóan készpénzzel kívánta kiegyenlíteni. A két autó értékesítését a felperes vállalta. Az összecszerűségben megjelenő túlzás a felperes megítélése szempontjából lényegtelen, azt pedig, hogy a felperes egyéb érdekelt1vel szemben többmilliósz tartozást halmozott fel, a nyomozás során feltárt bizonyítékok alátámasztják.

[66] A jelen eljárásnak nem tárgya a felperes és egyéb érdekelt1 közötti jogviszonyok tartalmának feltárása, anyagi vitájuk rendezése, az ugyanis a jogvita kereteit meghaladja. egyéb érdekelt1 a nyomozó hatóság által is feltárt tények alapján fogalmazta meg azt a következtetést, hogy a felperes őt több millió forinttal megkárosította. Az összecszerűségben megjelenő pontatlanságnak a lényegi mondanivaló szempontjából nincs jelentősége, az esetleges számszaki tévedés a következtetést nem teszi megalapozatlanná. egyéb érdekelt1 értékítélete azt juttatja kifejezésre, hogy a felperes az ügyletek láncolatával őt megkárosította, jogosnak vélt követeléséhez nem jutott hozzá. Mindezek miatt a másodikként sérelmezett közlés helyreigazításának sincs törvényes alapja.

[67] A riportalany az ingatlana „elvesztését” is az anyagi vita rendezetlenségére, követelése behajthatatlanságára vezette vissza. A harmadik sérelmezett kijelentés az elsőfokú bíróság okfejtésével és jogi minősítésével szemben tényekből levont olyan következtetés, amely helyreigazítás elrendelését nem teszi lehetővé.

[68] egyéb érdekelt1 tanúként azt vallotta, hogy mivel követelése a megadott határidőn belül nem térült meg, ingatlanának áron aluli értékesítésére kényszerült. Ezt a helyzetet az ingatlana elvesztéseként azonosította. Önmagában az a körülmény, hogy a cikk az ingatlan értékesítésének körülményeit nem tárja az olvasók elé, a következtetés megalapozatlanságát nem eredményezi. A kijelentés egyéb érdekelt1 szubjektív értékítéletét tartalmazza a vonatkozásban, hogy a felperessel üzletelés következtében kár érte. Az értékítélet sajtó-helyreigazítása nem rendelhető el, így az elsőfokú bíróság akkor járt volna el helyesen, ha a harmadik keresetet is elutasítja.

[69] Helyreigazítási kötelezettség hiányában pedig az I. rendű alperes a valóság közlésére sem kötelezhető.

[70] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a keresetet teljesen elutasította.

[71] Az alperesek fellebbezése eredményes, a felperes fellebbezése eredménytelen, ezért a felperes az első- és másodfokú eljárásban is pervesztes.

[72] A Pp. 81. § (1) bekezdése szerint a fél a perköltsége megtérítését annak felszámításával kérheti. A (2) bekezdés szerint a felszámítás során meg kell jelölni az igényelt költség összegét, a felmerülésének lényeges körülményeit, azt, hogy a perbe vitt mely jog érvényesítésével összefüggésben merült fel, és mindezeket a felszámítással egyidejűleg – szükség szerint – okirattal is igazolni kell. A bíróság által az eljárást befejező határozatban meghatározható költség az annak összegét szabályozó jogszabályi rendelkezésre utalással is felszámítható.

[73] Tekintettel arra, hogy az alperesek perköltségigényt előterjesztettek ugyan, költségeiket azonban a jogszabálynak megfelelő módon nem számították fel, a Fővárosi Ítéltábla nem ítelt meg első- és másodfokú perköltséget a javukra.

[74] A felperes a pervesztességére tekintettel viseli a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt,

az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés *c)* pontja és 42. § (1) bekezdés *a)* pontja szerint számított 36.000 forint kereseti illetéket, továbbá a saját, illetve az alperesek fellebbezése folytán felmerült, az Itv. 39. § (3) bekezdés *c)* pontja, 42. § (1) bekezdés *a)* pontja és 46. § (1) bekezdése alapján számított, kétszer 48.000 forint, összesen 96.000 forint fellebbezési illetéket a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése szerint.

Budapest, 2023. március 2.

dr. Kovács Helga s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

dr. Stecbauer Anita s.k.
bíró